

שנאמר (עובדיה א, יח) והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש וגו', ולכך היה יוסף דוקא שטנו של עשו, כדאיתא בפרק יש נוחלין (כ"ב קכג:), כן נראה לי ואחר זמן רב בא לידי ספר ג"א ומצאתי שם שגם הוא כתב כן:

יא. והיה כאשר ירים משה ידו וגו'.
מנעורי תמהני למה אין אנו נוהגים להתפלל בזקיפת ידים למעלה כמו שנהגו אבותינו מעולם, כמו שנאמר (בראשית יד, כב) הרימותי ידי אל ה' אל עליון וגו', ותרגם אונקלוס ארמית ידי בצלו קדם ה' וכו'. ובב"ר (ס, טו) בפרשת חיי שרה בפסוק (שם כד, סד) ותשא רבקה את עיניה ותרא את יצחק, איתא אמר רב הונא צפת שידו שטוחה בתפלה אמרה ודאי אדם גדול הוא לכך שאלה עליו, עכ"ל. וכמו שנאמר (לעיל ט, כט) כצאתי את העיר אפרוש את כפי אל ה' וגו'. וכמו שנאמר והיה כאשר ירים משה ידו וגו' ויהי ידיו אמונה עד בא השמש, ותרגם אונקלוס והוה ידוהי פרישן בצילו עד דעאל שמשא. וכמו שנאמר (מ"א ת, נד) ויהי ככלות שלמה להתפלל אל ה' וגו' וכפיו פרושות השמים וגו', וכאלה רבים.

ותניא בפרקי דרבי אליעזר בפרק מ"ד,
שצריך להעמיד אחד לימין ש"ץ ואחד לשמאלו, כדכתיב ואהרן וחור תמכו בידיו מזה אחד ומזה אחד וכו'. והביאו הטור או"ח בהלכות תענית בסימן תקס"ו ובהלכות יום הכיפורים בסימן תרי"ט וכן המרדכי ביומא והגהות מיימוני ושאר פוסקים, ולכן כשם שאנו למדין מתפילת משה שצריך להעמיד אחד לימין ש"ץ ואחד לשמאלו למה אין אנו למדין גם כן מתפילת משה שצריך להתפלל בזקיפת ידים למעלה. ואי אפשר לומר שלא היו נוהגין להתפלל כך בזקיפת ידים למעלה אלא דוקא אנשים רשומים חשובים וגדולים כגון האבות ונביאים ומלכים ולכן אין אנו נוהגין עכשיו להתפלל כך בזקיפת ידים

צריך זכות גדול ותפלה למלחמה הזאת ואם הוא בעצמו ילך להלחם עמו תחדל תפלתו ולכך עלה על ראש הגבעה כדי שיראה את ישראל הנלחמים וישים עינו עליהם לטובה, כענין שפירשתי גבי ויעתר יצחק לה' לנוכח אשתו (בראשית כה, כא), וגם הם יראו אותו פורש כפיו השמימה ומרבה בתפלה ויבטחו בו ויוסיפו אומץ וגבורה.

וי"א טעם אחר שמשה רבינו לא רצה להלחם בעצמו המלחמה הזאת כדי שלא ישוה עמלק לו ויתכבד שנלחם עם משה ועם כל ישראל. אבל כדי לבזותו שלח את יהושע משרתו להלחם בו ושלא ילכו כל בן חיל מישראל אלא אנשים מעטים. וכל זה מפני כבודו של משה וכבודן של ישראל. ורבינו בחיי ז"ל נתן טעם אחר, כי משה רצה להלחם עם השר של עמלק למעלה בשמים, עיי"ש. ולי נראה דלכך לא כתיב ויצא עמלק אלא ויבא עמלק. שבא בצוואת אמו תמנע להלחם עם ישראל כדי להנקם נקמתה שלא רצה אברהם ויצחק לקבל אותה כאשר באה לגייר עצמה, כדאיתא בפרק חלק (סנהדרין צט:). ושם כתבתי בתוספות (בספר באר שבע) הטעם. ולפי שעמלק היה יודע ענין ברכת זקינו יצחק שאמר לעשו, והיה כאשר תריד ופרקת עולו וכו' (בראשית כז, מ), ועכשיו היו ישראל רפויין מדברי תורה כדאיתא במכילתא (בשלח עמלק א) ובפרק חלק (סנהדרין קו.), אין רפידים אלא רפיון ידים לפי שרפו ישראל ידיהן מדברי תורה, על כן התעורר עמלק לבא דוקא עכשיו להלחם עם ישראל ברפידים, ולכך פחד משה פן ינצח עמלק מחמת עונש ביטול דברי תורה, והוצרך להתפלל על ישראל שלא יהיו מנוצחים, שוב מצאתי כך בצרור המור.

ועוד נראה לי דלכך צוה משה את יהושע להלחם בעמלק ולא הלך הוא עצמו להלחם בעמלק, לפי שידע משה שאין זרעו של עשו נמסר אלא ביד זרעו של יוסף,